

AQUILES E A TARTARUGA: TITORÍA, MATEMÁTICAS E COMPETENCIAS

LABRAÑA, Antón

IES San Clemente (Santiago)

Era o meu primeiro ano como profesor...1978. O curso de 2º de BUP comezara co estudo das progresións. Ao chegarmos á suma dos infinitos termos dunha progresión xeométrica decrecente sucedeu algo desconcertante.

Eu deilles aos alumnos a explicación usual, esforzándome por ser claro e conciso. Pensando que o conseguira, quedei satisfeito... Porén, un alumno reméxese no pupitre. Escrebe con degoiro no caderno, como se quixese comprobar algo que lle inquieta:

$$1 + \frac{1}{2} + \frac{1}{4} + \frac{1}{8} + \frac{1}{16} + \frac{1}{32} + \dots = 1 + 0'5 + 0'25 + 0'125 + 0'0625 + 0'03125 + \dots$$

NON PODE SER! SE SUMAMOS E SUMAMOS... SEMPRE ESTAMOS AUMENTANDO.

ISO TEN QUE SE FACER INFINITO!

TRES OU CATRO ALUMNOS MÁIS, APÓIANO. POÑO CARA DE CIRCUNSTANCIAS, COMO RECOÑECENDO TERME EQUIVOCADO... TODOS SEMELLAN ESTAR DE ACORDO CON EL.

Tempo despois -1995- escribo para o Boletín das Ciencias un pequeno artigo intitulado *Contos matemáticos: Aquiles e a tartaruga*. Nel deixo caer unha idea allea ao relato central: “Tamén fomos ensinados a crer que é a Terra que xira ao redor do Sol”

No ano 2001, no IES do Sar, organizo dúas sesións de Titoría de 4º da ESO en base a isto. Naquela altura non era consciente –non podía selo- que estaba a desenvolver o que se deu en chamar “Competencias”, tópico que actualmente focaliza o substrato educativo Europeo. Seguindo a Aquiles, encontraremos algunhas cousas de matemáticas, de lingua, do mundo físico e da cultura.